

tagere endvidere anvendes indtil 5,000 Kr., hvilket Beløb administreres af de forskellige Provinsers Kursusudvalg."

Jeg skal begynde med at gøre den almindelige Bemærkning, at som Middel til at forbedre et Folks Velstand ere Lotterier i det hele taget et meget tvivlsomt Middel. Efter min Mening burde vi i Virkeligheden heller ingen Lotterier have, i hvert Fald kun have et Statslotteri, saadan som vi have det i Klasselotteriet, saaledes at Staten fik Indtægten, Gevinsten ved Folks Spilleyst. Naar Folk ville narres, er det naturligt, at det er Staten, der kommer til at tjene derved, og ikke andre. Forholdet var ogsaa det, at man fra alle Sider, ikke mindst fra Landbrugets Side, var misfornøjet med og ked over, at den daværende Justitsminister Alberti oprettede det saakaldte Landbrugslotteri, og fra radikal Side her

Tinget skældte man som bekendt ogsaa oprøbt ud over dette Forhold. Jeg havde ikke den Ære at være Medlem af dette Ting sidste Samling, men jeg fulgte saa meget med, at jeg ved, at det radikale Ministerium alligevel benyttede Lejligheden til at oprette et nyt Lotteri, det omtalte Presselotteri. Jeg synes, der er noget forkert i dette, idet det, saaledes som det er mig sagt, er sket uden Konferencen med Finansudvalget eller nogen anden. Det maa altsaa ifølge Loven være saaledes, at enhver Justitsminister har Magt til at oprette et Lotteri, naar det passer ham, til Fordel for en eller anden Organisation eller Samfundsklasse. Vi risikere da, at en Justitsminister opretter et Lotteri til Fordel for f. Eks. Brolæggernes Fagforening eller maaske til Fordel for Polakkerne, som vi talte om. Vi ere der ude i et ganske vilkaarlige, og det var maaske ogsaa sin Plads, at man fra Lovgivningens Side ordnede det saaledes, at det blev forhindret, at eventuelle Justitsministre kunde komme paa at lave Lotterier, som det passede dem.

Vi fik imidlertid det omtalte Landbrugslotteri, og i Koncessionen for dette medder det, at Halvdelen af Landbrugslotteriets Overskud skal anvendes til Fremme af det mindre Landbrug. I Betragtning af den Betydning, som det mindre Landbrug vilde man fra visse Sider ikke have ved dette Lotteri. Man vilde ikke have Pengene. Husmandsforeningerne,

hvem det jo ogsaa laa nær at faa nogle af disse Penge, vilde ikke have med dem at gøre. En bekendt Husmandsfører skrev saaledes offentlig, at han vilde haabe, at ingen Husmandsforening stod saa lavt, at den vilde ansøge om disse Penge. Men det gaar jo ofte saaledes, at Naturen gaar over Optugtelsen; Penge ere nu en Gang Penge, og det varede ikke saa længe, inden man var villig til at faa fat i nogle af disse Penge. Nu er det i alt Fald saaledes, at der er nok, der vil have dem. De skulle altsaa bruges til det mindre Landbrugs Fremme, og derfor er det efter min Mening overmaade naturligt, at Halvdelen af Lotteriets Overskud flyttes fra Justitsministeriet over til Landbrugsministeriet, og saa bør vi ogsaa alle være interesserede i, at disse Penge faa den fornuftigste Anvendelse, saa at de komme til at gøre den størst mulige Gavn, og jeg tillader mig da at mene, at det Forslag, jeg har stillet, peger paa saadan en fornuftig og gavnlig Anvendelse af en Del af Beløbet.

Jeg skal minde om, at ifølge Loven af 8. Maj 1908 om Landbrugskursus, er der bevilget 50,000 Kr. aarlig til korte Kursus paa anerkendte Skoler og 15,000 Kr. til de saakaldte vandrende Landbrugskursus. Disse Midler administreres af de Udvalg, der ere nedsatte for hver Provins ifølge den samme Lov. Det er saadan, at Formanden for disse Udvalg vælges af Ministeriet, og Landboforeningerne i Provinsen udnævne 1 Medlem, medens Husmandsforeningen vælger 1 Medlem. Disse 3 Medlemmer administrere Bevilgingerne, og jeg tør udtale, at disse Kursus ere komne ind i et meget godt Spor, og tør hævde — og ingen vil modsige mig i saa Henseende —, at denne Sag er for Tiden den, der bidrager stærkest til det mindre Landbrugs Fremgang her i Landet. Det er som Regel 11 til 14 Dages Kursus, der holdes paa disse Skoler, og Deltagerne bo borte fra deres Hjem, saa længe disse Kursus vare, idet de have Ophold paa Skolen og faa i Understøttelse, hvad Kost, Bolig, Undervisning og Rejse koste. Men vi ere nu komne dertil, at de ifølge Loven bevilgede Penge ikke længere slaa til. Det jyske Kursusudvalg, hvis Formand jeg er, har saaledes i dette Finansaar maattet nægte over 300 kvalificerede, det